



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Măsura 19 -Sprijin pentru dezvoltarea locală LEADER

*sM 19.3 - Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupurilor de Acțiune Locală*





MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## ***sM 19.3 - Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupurilor de Acțiune Locală - componenta B***

**Activitățile privind implementarea proiectelor de cooperare includ, printre altele:**

- promovarea unor produse, practici, procese și tehnologii noi;
- organizarea unor procese de lucru comune, prin partajarea echipamentelor și resurselor;
- crearea unor lanțuri scurte alimentare și a unor piețe locale;
- promovarea grupurilor de producători;
- acțiuni care sprijină grupurile vulnerabile;
- activități culturale comune care contribuie la obiectivele SDL;
- abordările colective ale proiectelor de mediu;
- proiecte pilot care vizează oricare dintre acțiunile de mai sus;
- schimbul de experiență și bunele practici privind dezvoltarea locală.



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Condiții de eligibilitate generale

- Conform prevederilor PNDR 2014 - 2020, operațiunile implementate prin LEADER trebuie să îndeplinească cel puțin condițiile generale de eligibilitate prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, cap. 8.1 din PNDR 2014-2020, HG nr. 226/2015 și cele prevăzute în fișa sub-măsurii 19.3 PNDR și să contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în SDL.
- În cadrul componentei B sunt acceptate investiții negeneratoare de venit pentru care se va asigura mentenanța pe o perioadă de 5 ani potrivit prevederilor HG nr. 226/2015. Dreptul GAL privind **proprietatea/folosința asupra imobilului (teren construit/neconstruit)** se va asigura pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului cu documente justificative.
- Sunt acceptate investiții generatoare de venit doar în cazul în care acestea fac obiectul Anexei I la TFUE și sunt adresate exclusiv actorilor locali vizați în proiectul de cooperare.





MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



### *Condiții specifice componentei B*

- Implementarea proiectului de cooperare ar trebui să reprezinte o activitate concretă cu realizări și rezultate clar identificate care produc beneficii pentru teritoriile respective. Proiectele se pot concentra pe o gamă largă de acțiuni.
- Activitățile de cooperare se adresează atât echipei manageriale a GAL cât și unui grup țintă eterogen format din persoane fizice - reprezentanți ai societății civile, mediului privat și sectorului public, din teritoriul GAL, care au legătură cu tematica comună a proiectului de cooperare, fără a favoriza anumite întreprinderi. Participanții la acțiunile de cooperare nu își vor promova agenții economici pe care îi reprezintă, întrucât scopul cooperării nu este acela de a sprijini anumiți agenți economici.



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## *Condiții specifice componentei B*

- După semnarea contractului de finanțare, înainte de realizarea activităților de cooperare, GAL are obligația de a întreprinde acțiuni de informare și promovare către publicul larg a obiectivelor proiectului, în mod transparent și nediscriminatoriu, utilizând mijloace de comunicare precum: postare pe pagina proprie a GAL, afișare la sediile primăriilor partenere în GAL, publicitate mass media realizată prin anunțuri în presa scrisă, presa online, difuzări la posturile de radio și la televiziunea locală ce acoperă teritoriul GAL. Astfel, în funcție de tematica proiectului, se pot înscrie la activitățile realizate prin proiect toate persoanele interesate. Stabilirea persoanelor vizate de proiect ce vor participa la implementarea proiectului de cooperare se va realiza de către GAL având la bază principiul ”primul venit - primul servit” (în limita bugetului disponibil), stabilindu-se un număr limitat de participanți din partea fiecărui agent economic, pentru a permite reprezentarea a cât mai multor sectoare.
- După desfășurarea acțiunilor, GAL va disemina rezultatele obținute în urma implementării proiectului către publicul larg, iar materialele rezultate (ex.: broșuri, albume, manuale etc.) vor fi puse la dispoziția tuturor persoanelor interesate, în mod gratuit.



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## *Condiții de eligibilitate*

1. Integrarea în strategia teritoriului;
2. Proiectul de cooperare trebuie să vizeze activități concrete comune;
3. Partenerul/inițiatorul unui proiect de cooperare din Romania trebuie să fie un GAL autorizat la nivel național pentru perioada de programare 2014-2020;
4. Prezentarea unui plan financiar, care să includă contribuțiile tuturor partenerilor;
5. Demonstrarea necesității și oportunității proiectului.
6. Proiectul nu vizează activități economice menite să creeze un avantaj economic pentru GAL sau anumite întreprinderi din teritoriul acoperit de GAL;



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Cheltuieli eligibile

În cadrul Componentei B sunt eligibile următoarele costuri:

- Cheltuieli cu managementul proiectului și cu onorariile experților implicați în derularea proiectelor în limita a 10% din valoarea totală a contractului, cu respectarea Codului Muncii și cu respectarea bazei de date cu prețuri de referință LEADER disponibilă pe site-ul [www.afir.info](http://www.afir.info);
- Cheltuieli privind consultanța în implementarea proiectului, dacă este cazul;
- Cheltuieli de audit financiar;
- Cheltuieli cu participanții/beneficiarii indirecti ai proiectelor de cooperare, la evenimentele din proiect;
- Achiziția de echipamente/bunuri;
  - Achiziția de patente, brevete, softuri;
  - Achiziția de servicii specializate (web design, branding, publicitate, etc.) în vederea implementării proiectului;
  - Achiziția de know how, formare profesională și consiliere;
  - Achiziția de obiecte de protocol simbolice (cadouri tradiționale care să promoveze specificul local/românesc), **în limita a 100 euro/deplasare**;





MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Cheltuieli eligibile

- Achiziția și/sau închirierea de utilaje, echipamente și/sau mașini **specializate** identificate ca fiind necesare în implementarea proiectului;
- Achiziția și/sau închirierea de standuri/rulote/corturi etc., în vederea implementării acțiunilor din proiect;
- Promovare
  - Animarea teritoriului în vederea promovării și/sau conștientizării proiectului de cooperare;
  - Elaborarea studiilor și planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing;
  - Cheltuieli de promovare inclusiv pagina web, broșuri, pliante, bannere, promovare plătită prin social media și alte rețele de publicitate, radio și televiziune, chirii standuri de prezentare, personalizare echipamente, personalizare auto;
  - Cheltuieli de marketing legate de etichetarea și ambalarea produsului (concept grafic privind realizarea de ambalaje, etichete, pentru produsul ce va fi comercializat prin intermediul lanțului scurt/pieței locale/grupului de producători), creare/achiziționare marcă înregistrată, cheltuieli pentru protejarea mărcii înregistrate;





MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Cheltuieli eligibile

- Costurile aferente acțiunilor comune de instruire, întâlniri, ateliere de lucru, organizare de evenimente, networking legate de acțiunea comună, publicații comune;
- Costuri aferente unei singure participări la un eveniment internațional de mare anvergură în domeniul dezvoltării rurale, organizat în Europa, în afara teritoriului partenerilor implicați;
- Acțiuni care conduc la promovarea grupurilor de producători;
- Promovarea identității, obiceiurilor și tradițiilor grupurilor vulnerabile, proiecte pilot sau proiecte de bune practici;
- Activități culturale comune care contribuie la păstrarea și promovarea identității culturale, a patrimoniului cultural și care contribuie la obiectivele SDL;
- Abordările colective ale proiectelor de mediu și/sau climă în vederea dezvoltării durabile;
- Schimbul de experiență și bunele practice privind dezvoltarea rurală concretizate într-o acțiune comună.



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Cheltuieli neeligibile

Costuri neeligibile privind implementarea proiectelor de cooperare sunt următoarele:

- Cheltuielile aferente simplului schimb de experiență neconcretizat într-o acțiune comună. De asemenea, nu sunt eligibile cheltuielile legate de teritoriile din afara Europei sau din afara teritoriului partenerilor implicați în proiectul de cooperare, cu excepția participării la un singur eveniment internațional (dacă este cazul). Nu sunt eligibile cheltuielile conform art. 69 (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.
- În cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor articole din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, atunci costurile nu sunt acoperite din submăsura 19.3, altele decât cele menționate ca fiind eligibile.
- Cheltuieli cu achiziția de bunuri și/sau mașini, echipamente care nu deservește scopului proiectului; **cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane\***



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Principii de selecție

1. Principiul selecției proiectelor care integrează aspecte legate de dezvoltare durabilă (proiecte care includ aspecte economice, sociale și de mediu, în conformitate cu Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă) - 5 pct.
2. Principiul selecției proiectelor prin care se facilitează implementarea acțiunilor care se adresează grupurilor de producători, asociațiilor și parteneriatelor - 10 pct.
3. Principiul prioritizării proiectelor în care coordonatorul proiectului va fi un GAL recunoscut la nivel național - 20 pct.
4. Principiul selecției proiectelor care vizează accesarea de piețe noi pentru produsele locale și dezvoltare de lanțuri scurte de producție și desfacere - 15 pct.
5. Principiul selecției proiectelor care promovează transfer de noi tehnologii sau inovare - 20 pct.
6. Principiul selecției proiectelor care promovează valorificarea potențialului turistic/ecoturistic local - 15 pct.
7. Principiul selecției proiectelor care promovează acțiuni care sprijină grupurile vulnerabile, inclusiv minorități - 10 pct.
8. Principiul selecției proiectelor care se încadrează în teritoriul ITI (Delta Dunării) sau zona montana - 5 pct.

PUNCTAJ MINIM/PROIECT= 20 pct



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## *Depunerea proiectului de cooperare*

- Proiectul de cooperare aferent componentei B se va depune de către partenerul coordonator prin reprezentantul legal al GAL/persoana mandatată la sediul MADR, în perioada precizată în anunțul privind deschiderea apelului de selecție.
- Următoarele documente se depun în 2 exemplare (2 exemplare originale- letric și 2 - suport electronic, pe CD):
  - ✓ Scrisoare de înaintare, ce va conține și un OPIS;
  - ✓ Copia actului de identitate;
  - ✓ Cererea de finanțare;
  - ✓ Acordul de cooperare;
  - ✓ Planul de acțiune;
  - ✓ Declarație pe propria răspundere prin care își va asuma că proiectele de cooperare nu vizează activități economice menite să creeze un avantaj economic.





MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Acordul de cooperare

- Acordul de cooperare trebuie să conțină informații privind partenerii proiectului, titlul proiectului de cooperare, obiectivele proiectului, activitățile pe care partenerii doresc să le implementeze în comun în vederea realizării obiectivelor, responsabilitatea fiecărui partener și participarea financiară a fiecărui partener în cadrul proiectului.
- În ceea ce privește cooperarea transnațională, pot fi inițiate proiecte comune cu țări non-UE, caz în care sunt eligibile pentru sprijin numai cheltuielile legate de teritoriile din cadrul Europei. În cazul cooperării între un GAL și alte grupuri/parteneriate din state membre UE, acordul de cooperare va trebui să prevadă ca fiecare partener să suporte cheltuielile în mod proporțional cu participarea sa la acțiunea comună.
- Partenerii trebuie să împartă atât sarcinile, cât și proporțional cu acestea, cheltuielile, astfel încât fiecare partener să participe la activitățile proiectului; fiecare partener este responsabil pentru propriile angajamente față de ceilalți parteneri și față de GAL-ul coordonator, în baza acordului de cooperare încheiat.

Atenție! Dacă semnarea unui Acord de Cooperare, nu se va finaliza cu implementarea unui proiect de cooperare, atunci respectivul GAL nu va mai putea aplica în anul respectiv pentru asistență tehnică pregătitoare, însă poate fi beneficiar în cadrul componentei B.



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## Planul de acțiune

**Planul de acțiune** trebuie să cuprindă:

a. Parteneriatul: tipul partenerilor și implicarea acestora în activitățile proiectului de cooperare.

Dacă proiectul de cooperare este coordonat de un partener/GAL din alt stat membru, va fi anexată o adresă în original, semnată și ștampilată (după caz) de către Autoritatea Contractantă/organizația parteneră din statul respectiv, prin care se descrie activitatea acesteia. Adresa va fi însoțită de traducerea autorizată a acesteia.

b. Integrarea în strategia teritoriului: integrarea în strategia teritorială, valoarea adăugată a proiectului, coordonarea cu alte acțiuni derulate, valorificarea experienței cooperării din afara teritoriului.

c. Acțiuni comune concrete (mai mult decât o intenție și/sau un schimb de experiență).

d. Aspecte tehnice: fezabilitate tehnică, calendar, mecanismul de implementare, aspecte practice, metodologie și organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului.

e. Aspecte financiare: buget realist și coerent, deviz, fezabilitate financiară, implicarea diverșilor actori.

**Atenție!** GAL-ul coordonator are obligativitatea de a disemina rezultatele proiectului de cooperare prin RNDR/REDR sau și alte forme de diseminare.



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



## *Evaluarea și selecția cererilor de finanțare*

- ✓ Verificarea proiectelor se va realiza în termen de maximum 2 luni de la depunere și până la momentul publicării raportului de evaluare, respectând principiul dublei verificări (regula 4 ochi), de către consilierii AM PNDR central.
- ✓ Pe parcursul evaluării se pot solicita clarificări/ informații/ documente suplimentare.
- ✓ GAL trebuie să răspundă la solicitarea de clarificări în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data transmiterii.
- ✓ Întocmire Raport de evaluare și selecție ce va cuprinde cererile de finanțare eligibile cu punctajul aferent, cererile de finanțare neeligibile, și cele retrase.
- ✓ Beneficiarii cererilor de finanțare depuse vor fi notificați de către DGDR AM PNDR privind rezultatul evaluării și selecției.
- ✓ Contestațiile pot fi depuse începând cu momentul publicării Raportului de Evaluare pe site-ul MADR. GAL are la dispoziție 8 zile lucrătoare de la postarea pe site-ul MADR a Raportului de evaluare. Contestațiile se depun la Registratura MADR.
- ✓ Raportul de selecție va fi publicat după soluționarea contestațiilor.



MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ  
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR



***Mulțumim!***